

GYULAFEHÉRVÁRI HIRLAP

POLITIKAI, SZÉPIRODALMI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI LAP. — MEGJELNIK HETENKÉNT EGYSZER: VASÁRNAP.

Szerkesztőség: Szentmihály-utca 1. sz. Telefonszám: 53.
hova minden a lap szellemi részét illető közlemények intézendők.

Előfizetési ára

Egyszerre 8 K., félévre 4 K., negyedévre 2 K. Egyes szám ára 20 fill

Felelős szerkesztő:

Dr. FRIEDMANN GYULA.

Kiadó: PAPP GYÖRGY.

Kiadóhivatal: Papp György könyvnyomtató intézete
hová a hirdetési díjak küldendők.Hirdetések díjszabási árban számíttatnak. — Nyilttér
sora 50 fillér.

Diktátori póz.

Andrássy Gyula gróf nem találná azt a többségi elv sérelmének, ha a korona és a többség bizalmával rendelkező miniszterelnököt áldozatul vetnék a kisebbségnek. Hiszen így bukott meg Bánffy Dezső is! Andrássy felsorolhatta volna az utolsó másfél évtized összes kormányait. Mert valamennyit az obstrukció fojtotta meg. Még azt a kormányt is, amelynek ő maga volt a belügyminisztere.

Ime, az obstrukció évtizedes tobzódása annyira megmetyeltyezte még az Andrássyhoz hasonló politikusok gondolkodását is, hogy az ilyen végtelenül elszomorító esetekre, mint precedensekre hivatkozik!

Andrássy Gyula gróf nem veszi észre, avagy talán csak nem akarja észrevenni, hogy a helyzet ma lényegesen más, mint az előző esetekben. Az utolsó másfél évtized alatt az egymást követő obstrukciót elérték céljukat. Sikerült megakasztani a törvényhozás funkcionálását. A kormányok kényszerhelyzetbe kerültek. Hiába volt többségük, a többségi akarat megnyilvánulását a kisebbség névszerű szavazások, vagy végnélküli beszédek áradatába fullasztotta. Egy bizonyos idő után, rendszerint az esztendő végén beállott az ex-lex. Néhány héttel utóbb égetővé vált az ujoncjutalék megajánlása, nem is szólva egyéb kalendáriumszerű dátumhoz kötött törvényjavaslatok elintézésének lehetetlenségéről. A kormányok zavarba jöttek s végre is kénytelenek voltak visszalépni. A többség egyezkedni

kényszerült a kisebbséggel. Kénytelen volt elfogadni a minoritásnak mindazon békefeltételeit, melyeket lealkudni nem tudott. Ideális állapot volt ez a kisebbségnek! Andrássy Gyulának hol tetszett, hol nem. Elhisszük, hogy a Bánffy Dezső esetében kedve telt benne. Már a Széll Kálmán bukásában kevesebb örömet lelhetett, mert arra nem hivatkozik. Pedig Széll Kálmánt csakugy az obstrukció buktatta meg, mint elődjét és utódjait.

A legkétségbeejtőbb az volt, hogy a magyar parlamentben nem volt egyetlen obstrukció sem, a mely sikerrel ne járt volna. Akár Ugrón Gábor, akár Polonyi Géza, akár Lengyel Zoltán csinálta. Talán csak az egy horvát obstrukció a kivétel, melyet a koalíció alatt Just Gyula és Rakovszky törtek le erőszakkal.

Az ellenzék ilyenképpen hozzászólt, hogy a harc befejeztével ő diktálja a békefeltételeket. Ezért jelenti ki Andrássy Gyula ezuttal is mérhetetlen önhittséggel, hogy béke csak úgy lehet, ha a kormány és a többség a minoritás feltételeit elfogadja.

Elfelejté azt a csekélységet, hogy az obstrukció ezuttal végre nem győzött. Célját el nem érte. A megobstruált javaslatok elintézését megakadályozni képes nem volt. A törvényhozás munkáját megakasztani nem tudta. A kormány parlamenti akcióképességet meg nem semmisítette.

A Lukács-kormány nincs kényszerhelyzetben. Kalendáriumszerű terminusok zavarba nem hozhatják. Ex-lexbe nem kerülhet. Az ellenzéknek e kormány útjába akadályokat gördíteni nincs

módjában. Az automobil-tülkök és a kereplők nem váltak be. A képviselőház a törvényalkotások egész sorát juttatta tető alá. A delegációk is elvégezték a maguk fontos munkáját. Igaz, nem ideális állapot az, a kormánynak sem a többségnek sem, ha tülkölő és kereplő képviselők erőszakos eltávolítása után ülésezhet csak a magyar parlament. De ez nem változtat a tényen, hogy az állam ügyeinek zavartalan vitelét immár néhány tucat elszánt képviselő meg nem akadályozhatja.

Mindezt nagyon világosan felismeri a többség és éppen azért némileg humorosan hat, ha Andrássy Gyula diktátori pózba vágja magát és azt mondja, hogy béke csak úgy lehet, ha a kormány a kisebbség feltételeit elfogadja.

A szózat.

Nem arról, amelyet Veresmartyt irt, hanem arról akarok szót ejteni, amit most az ellenzék ad ki. Nem lenne közöm hozzá, ha vele a nép tájékozatlanságára nem utaznának, s ha a cél eléréséhez a tanítószókat megnyerni nem akarnák.

A nagy mondások: „csonka a parlament, törvénytelen a nemzet megterhelhetése, elveszik a nép jogát” stbfélék alkalmasak arra, hogy a nép agyát, szívét, érzéseit felkorbácsolják. Hát még ha azokat jól kifestve találják elébe! . . .

Ilyen festőkre könnyen vél az ellenzék rátalálni a néptanítóknak már azért is, mert ők is a néphez tartoznak. Eszébe juttatják a szegénységét, vele elkövetett igazságtalanságát, Tisza István a tanítókra vonatkozó beszédét és mindazt, amivel felizgatni lehet.

TÁRCA

LEVÉL A SIVATAGBÓL.

Írta: Popeszkú Irén.

Nagyságos Kisasszony!

Úgy érzem magam, mint egy fáradt, elesigázott vándor, akinek zsebei, hátán levő tarizsnyája kincsekkel van teli; s ő mégis nyomorultul, étlen-szomjan pusztul el egy nagy sivatagban. . . Nincs akitől a kincseken egy darabka kenyeret vásárolna, egy korty vizet venne: s az úttalan-uton, a nagy pusztaságban úgy leheli ki szegény árva lelkét, összeroskadva a gyötrelmetől. . .

Én a fáradt vándor, szívem tele fakadó érzésekkel, a lelkem kincsek súlyától roskadoz s nincs, akinek lábai elé borítsam: ime vedd királynőm — neked adom! El kell pusztulnom e sivatagban, nyomorultul fogok elveszni, ha meg nem hallgat, hogy könnyítsek végkép elborult kedélyemen. . .

Mióta a Hungária sarkán, rokonlélekre valló, édes, szép szemő sugarát reám ragyogtatta; azóta üz, kerget, hajszol egy érzélem, aminek a neve még csak sejtésként él bennem. Ennek a pillantásnak a melegsége, biztatólag engedi remélnem, hogy nem fogja leveletem olvasatlanul papírkosárba dobni. . .

Mióta e város falai közé száműzött a Teremtő, nem voltam képes a legszorgosabb kutatás dacára sem Magácskát máshol, mint a korzón láthatni. Ott is csak negyedévenként egyszer. . . Az idő multával rögeszmémé vált, hogy nem várom be a véletlent, hanem a visszaütésnek is kiteszem magam.

Itt e sivatagban, ahol nincsen társadalmi élet, nincs egy barátságos összefüvetel, ahol Magácskát hódolattal üdvözölve megismerhetném; ne csodálkozzék egy szegény hivatalnok vándor, ha virágzó oázist kutat kereső szeme. Mert itt loco, az egyenruha csillogásától elvakult leánykák — tisztelet a kivételeknek — sokkal többre becsülik az üres, tartalom nélküli udvarlást s csakis az egyenruhában velük feltalálni a szellemet. Nem takar mindig egy szürke külső rideg, komor szívét! Hányan vagyunk mi férfiak, — ha sejténék a lányok, — kik vágyva, sokszor az örülésig óhajtvá érezzük egy belső életet élő leányka komoly ismeretségének hiányát! Mik vagyunk mi e sárfészekben bolyongó földi lények? Hiszen ahogy itt élünk — bár az ember társas lénynek van kikiáltva — mondom ahogy az önzés, az érdekek s a büszke gögők e mogoró városában tengődünk — ez nem is nevezhető életnek. . .

Ahol megtörik az érzéketlen jéghegyeken a legnagyobb ambícióval nekiindult tehetség, megfásul a legforróbb szív, kivész a vágy is, hogy ez állapotot segíteni lehessen.

A megrögzött szokásokon, a még mindig nemzeti-ségi és felekezeti hátramaradottságban szenvedő közönség nem bír felemelkedni egy megtisztult, felső régiókban mozgó magaslatra, honnan gunyosan tekintene a maradiság korlátolt elméjű hiveire. E város egy zátonyra jutott hajó: a bennelakók hajótöröttként kapaszkodnak egy szálmászálhoz is, a mentőösölnök késik, s mindannyian menthetetlenül belevesznek a — mellékcák sáros csatakos zeg-zugába! . . .

Messze elkalandoztam. . . Meg tud-e nekem bocsátani? Hiszen én tulajdonképpen szerelmes levelet

szándékoztam írni, óh, hogy ennyire mélyen szívemben fészkel egy jobb, szebb jövő utáni vágy — magam sem hittem eddig! Ne is várjon most már tőlem Magácska szerelmes levelet! Voltam én is nagyratörő ifjú lelkesüléstől hevülő balga fiú, úgy jöttem ide, mint aki új elket fog tudni belelehelni a lokális viszonyokba, meleg, érző szívvel olvasztom a jeget, s eltűnök az északsarki hideget. . . De jaj annak, aki bizó hittel meri remélni, hogy érdemeit elismerik, ideális lelkét nem gúnyolják s az asszonyokon s a pénzvágyon kívül gondolni mer egy szentélyre is: hova a vásári zaj, a zérdek, a csábítás gonoszága soha el nem ér. . . A jóakarók tömege ilyenkor ah milyen kedves s oly sok szépet tud a vászított életével ellen mesélni.

Csirájában el lesz fojtva egy keletkező érzélem, a nagyratörő eszméket megnyirbálják s ami szép, jó és nemes — a kávéház füstös, gőzölgő termében lassan elpárolog a fejekből. . .

Megtörtén, százszor sivarabban állok most itt e közöny honában, mint amikor idejöttem, nem tudom mit, de valamit, talán az emberben való hitemet vesztettem el e város falai között. . .

A rózsaszínű köd, ami szemem előtt lebegett sokáig — egy pillanat alatt eloszlott s azóta Diogenes lámpájával kezembem — embert keresek. . .

Járok, kelek, betekintek sok baráti hajlamot mutató szívbe, de a potya utáni viggyál s kölcsönkért összegek iránti feltűnő hajlamnál egyebet nem látok. Keresem az igazi, őszinte, megértő családi élet bensőségét, ahol az édes mama, kinek gimnázista fiai vannak, nem kamaszképű ifjakkal udvaroltat magának, hanem gyermekei nevelésén fáradozik: s a papa felnőtt fiai lányai dacára,

Csak hogy a tanítószág nem feledékeny. Kormányon volt az ellenzék. Tudta, hogy az évtizedeken át hirdett tanítóbarátságot hirtelen összetépni nem lehet, tehát törvényt alkotott, melynél a tanítók óhajai, miként régebben, mellőzve lettek. Hangzatos címet „állami tisztviselők” — nevezetét, állami tisztviselők jogai nélkül, kapták, ennek tetejében egy bontó éket, amely ezt a testületet tiz felé hasítja.

Azután megindult a harsona, hogy a tanítószág ki van elégítve, tanítói nyomor nincs többé. Apponyi Eldoradót teremtette meg a tanítószágnak.

A tanítószág csakhamar felőcsudott. Az ellenzék koalíciós idők lejártával érezni kezdte azt a fagyos szelet, amely a tanítószág felől, a csalatkozott tanítószág hegyszorosából feléje fujdogál. Az idő azonban halad. Az idő haladása mindent gyógyít. Bizonyára a tanítók sebe is behegedt s a koalíció semmittevése feledve van. Így hiszi ezt a mai ellenzék.

Közbe — a legjobb alkalomkor — jött a vihar: Tisza István vihart támasztó beszéde. Erre aztán ráirányították a tanítók figyelmét. Ő fogta fel a szelet, hogy az ellenzék ne fázzék.

Pedig Tisza abban a beszédében csak azt mondotta, amit a koalíciós időkben minden ellenzéki is mondott. Azt, hogy a tanítók sorsán javítva van, a tanítószág megelégedett.

Mikor az ellenzék ott állott a hatalmon, volt módjában a népnevelésen segíteni, de akkor szintén fedezet hiány volt. Bizony is akkor a nép megterhelhetése volt elsőbb, mint a tanítók fizetése; Kvótát hamarabb emelték, mint a tanítók fizetését. Kértük a jogaink és kötelességeink körülírását: kaptuk a kötelességeink megszigorítását. Nyugdíjunk a szegényletes állapotban csak megmaradt továbbra is! De ezek után most az ellenzék a honmentő, most egyiknek sem kell Lipótrend, most ő a nép és a tanítószág legőszintébb barátja. Csak hogy mi tudjuk azt a közmondást: „Ments meg Uram minket a jó barátoktól...”

Tehát a tanítószág most nem fog kötélni állani. A gyulafehérvári tanítók s a környékiek nem indulnak a hangzatos, de üres mondások után, nemcsak hogy visszautasítanak minden szózatot, de ellenkezőleg megmondják a valódi értékét, leveszik róla a szép látszat köpönyegét, hadd lássa a nép a valódi meztelenségét.

Midőn megyénk józanul gondolkodó része ott a megyeházán gyűlt össze az elmúlt tavaszon, hogy bizonyítékot tegyen arról, miszerint ő nem talál a kormány cselekedeteiben kifogásolni valót, a tanítószág még této-vázott, még nyomta szívét Tisza István beszéde, s ép ezért csak egy állami tanítót láttam ott részt venni. Ketten voltunk ott. De akkor már tudtam, hogy a tanítószág véleménye a mai ellenzékéről nemsokára kialakul s azt az olesó pénz értékére leszállítja.

Le is van már szállítva.

Gyulafehérvár, 1912. okt. 30.

Ertll Vendel,
áll. isk. tan., köri elnök.

rövidszoknyás libuskák után szaladgál... Boldog családi élet!...

A mama elegáns, mint egy nagyvilági dáma, a papa görnyedt, kopott alak. A zajos élvezeteket hajszoló tusában egyik fél hódoló udvart szeret látni maga körül, s az összevegyülő férj, szép lányoknak csapná a szelet.

E sivatagban találhatók hasonló vigjátékban szereplő figurák, de a talpig ember, a lélek finomsága, a derült, aranyos kedély, tudja Isten merre lettek...

Ha magácska megértene, de tudom, hogy értelmes, ragyogó szeme e sorok mögött is olvasni tud és ha nem botránkozna meg keserű kitörésem, a legboldogabb halandók egyike lennék. Olyan a lelkem, mint egy teltett leydeni palack, csak a kellő alkalomra várt, hogy a felgyülemlett villamosságot kisüsse.

Sokszor, mikor úgy színház, mozi után egyedül bandukolva locs-pocs sárban gázoltam árva legénylakásom felé: úgy elszorult a szívem, hogy e sivatagban milyen árva vagyok... A villanylámpák is szomorúként pislogtak szomorú gondolataimra... Könyörgöm Magácskához, adja vissza hitemet, mondja, győzőn meg arról, hogy megtalálom még egy megértő, őszinte leánylélek gyengéd vonzalmát. Oh hitesse el velem, hogy létezni fog egy csendes, nyugodt, boldog otthon számomra, ahol a realizmus nem vert tanyát s én helybeli lakos dacára is megelégedetten veszem hátomra tarisznyámat, a kincsekkel telt s roskadozó bár, de eljutok e sivatagból — a virágzó oázishoz...

Gyulafehérvár, 1912. nov. 2.

Hódolattal tisztelő híve
A szürke hivatalnok.

Városi közgyűlés.

Városunk képviselőtestülete október hó 29-én d. u. 3 órakor Novák Ferenc polgármester elnöklése mellett rendkívüli közgyűlést tartott. A közgyűlésnek igen fontos és jelentős tárgya a közös famegmunkáló gépműhelynek nyújtandó segély iránti előterjesztése volt. Dr. Roska Miklós v. tanácsos mint előadó javasolta a képviselőtestületnek, hogy hat évre évenként 500 kor. segélyt szavazzon meg a város az ipartestületnek a közös famegmunkáló gépműhely céljaira. Többek hozzászólása után a képviselőtestület elfogadta a tanács javaslatát és hat évre évenként 500 kor. segélyt megszavazott. A képviselőtestület ezen eljárásával jelét adta annak, hogy a közös famegmunkáló gépműhely ügyét és ezzel együtt az ipartestületet érdeklő eminens ipari érdekeket szíven hordja. A magunk részéről csak örömmel regisztrálhatjuk e tényt, mint olyat, mely hathatós eszköze lesz annak, hogy a város közönsége a megkezdett úton tovább haladva, a város iparosságát érdeklő minden egyes ügyet lelkiismeretes ügybuzgalommal támogassa.

Valósággal harcias hangulatot és a rendszerint csendes közgyűlési teremben egész kis vihart támasztott a város ezidei fatermésének eladásáról szóló jelentés. Ujházy Béla tanácsos jelentését, mely szerint az ezidei fatermést a megtartott versenytárgyaláson Löw Károly és társai 10500 kor. árban vették meg, egyes bizottsági tagok valóságos felzudulással fogadták, melyet a referáló tanácsos azon bejelentése, hogy egy 2000 koronával magasabb árt kínál Körner Ignác és társai által beadott utóajánlat érkezett, nem volt képes lecsillapítani. Löw Károly e tanácsi bejelentés után kinyilatkoztatta, hogy az utóajánlatilag 2000 koronával kínált magasabb árat ő is megadja, de egyébként az árverési hirdetményhez ragaszkodik, mely szerint utóajánlat figyelembe nem veheti. Dr. Adorján Samu nyomban és kötelezőleg 13000 koronát ajánlott fel a maga részéről, kifejtve, hogy egy esetleg megtartandó újabb árverésen a legnagyobb valószínűség szerint még nagyobb ajánlat fog tetetni. Dr. Téri Ödön pedig meggyőző érveléssel mutatta ki, hogy az utóajánlatra vonatkozó korlátozás felesleges, mivel a végleges döntés ugyanis korlátlanul a közgyűlésnek van fentartva.

Ujházy tanácsosnak felvilágosításai után a közgyűlés nagy izgalom közepette határozta el, hogy a beérkezett ajánlatokat nem fogadja el, hanem újabb árlejtést hirdet, melyen kiküldetésű árul a Dr. Adorján által felajánlott 13,000 korona szerepel.

A többi javaslatokat a tanácsi előterjesztés értelmében intézték el.

A közgyűlés befejezése után a piskii műhely ügyében rövid magánjellegű értekezlet volt, melyen a műhely városunkba való áthelyezésének szorgalmazására küldöttség felutazását határozták el.

AZ ÖREGEM

is mindig azt mondta, hogy szeplők elűzésére, valamint finom, puha bőr és fehér teint elérésére és megővására nincs jobb szappan, mint a világhírű „Steckenpferd” lilio mtejszappan. Védjegye „Steckenferd”, készíti Bergmann et Co. cég Tetschen a/B. — Kapható minden gyógyszerár, drogéria, illetésztár s minden e szakmába végo üzletben. Darabja 80 fillér. — Hasonlóképen csodálatosan beválik a Bergmann-féle „Manera” lilio mtejkrém fehér és finom női kezek megővására, ennek tubusa 70 f-ért mindenütt kapható.

SZÍNHÁZ.

Az elmúlt hét során Krasznay Ernő programját jórésztben megoldotta. Az elmúlt s most élő szezon leg-sikerültebb darabjai mentek nagyon jó előadásban. A társulat erői a nekik megfelelő miliőben tehetségük leg-javát nyújthatták, mi végeredményben annak az őszintén kínálkozó tanuságnak levonására szolgál, hogy Krasznay gárdája messze meghaladja a vidéki társulatok nívauját, valóban elsőrangú erőkké kitűnő előadásokat produkál. A klaszifikációban feltétlen jelest érdemel — a publikum, a lelkesedő dicső publikum pedig megbukott.

A közönséget azonban nem szidjuk, a világos solemnis hangneméből nem szándékozom egy gyászos mollban megkomponált anathemába átmodulálni. Napirendre felettük! A Pesti Hírlap és Divat Salon, mint egyedüli szellemi táplálékuk melől még talán egy általános litteráris krach sem tudja felrázni őket. Nekik legyen, mondva...

Komoly mérlegelés után az elmúlt hét eseményei között a Piktórok és a Rablólovag előadásai emelkedők ki és — Andai Ella táncprodukciója. A Vigszínháznak e szezonban első ujdonsága a „Pik-

torok”, az élet a halál után című problémának ez a merész, finom szatirával való beállítás, nálunk sem tévesztette el hatását. A pompásan perdülő előadás egy reveláló művészi esemény volt. A Fehér Ö. László bravuros festője kitűnő kreáció volt, nem különben Krasznay Ernőnek Pradouxja, mely alakítása humorban, érzésben egyaránt gazdag. Lendvay Karolinnak van egy jelenete a második felvonásban, a legnehezebbek közül való, amit művésznők számára irtak. Mesterien csinálta is meg. Jóízű alakítás volt a Nagy Mariskáé, bár különösen a harmadik felvonásban a darab vaurjéből nagyon kirívóan aláhúzza játszott. Jól esett látni Madarassy Bertának pompásra érett friss talentumát, de a többiek is: Berégi, Somoss Piri, Báthosi mind, mind jelesül szolgálták a darab sikerét.

A Rablólovag újabb sikereket hozott Krasznaynak és Lendvay Karolinnak. Bíró Lajos izgalmasan szépen megírt témáját, nagyszerű lendülettel, megrázó erővel játszották meg, valódi husból vérből való emberek voltak, s gyönyörűség volt tőlük hallani Bíró Lajos mely értelmű mondásait? Alkalma nyílt itt is Fehérnek egy jó kabinet alakítás bemutatására. Báthosy, Gyárfás, Madarassy Berta, Nagy Mariska, Csók György, s különösen Toldy és Berégi, mint a grófi familia nagyszerű együtttest csináltak.

A Berkovits és Társa című nyári garnirungban Andai Ella nagyszerű táncot mutatott be, fenomenális volt. Hiába kísérelném meg leírni mozdulatainak könnyedségét, azt a fölényt a mívela különböző figurációkat veszi, azt a felvillanyozó bájosságot, amellyel diadalmasan vonult be a közönség szívébe, s tapsorkánokat aratott. A Berkovitsék másik csillaga, Madarassy Berta, ellenállhatatlan kedvességgel adott elé egy kuplét, s azt ötször kellett megismételnie. S mivel ebben a chansonban mindig egy parterren levő ur a célpont, több öreg kívánságát tolmácsolom akkor, mikor arra kérem, hogy valahol betétben énekelje még vagy tizszer el, mert még számosan vannak kopaszon, kik még nem részesültek ezen kitüntetésben. S talán gondol ránk a gondviselés és a direktor is és talán még látjuk Andai Ellát is táncolni. Epedőn reménykedünk...

Az asszonyfaló, a Csodagyermek és Ártatlan Zsuzsi szintén jó előadásban mentek, a gárda dicsőségére szolgáltak. Az asszonyfaló különben még jól is viselkedett — megcsinálta a telt házat.

Végül kifejezést kell adjunk azon kevésszámú színházlátogató és zeneértő közönség köszönetének, kik a szüneteket nem a kétes élvezetek és dohányfüstöt nyújtó foyerben töltik el, hanem helyükön maradva, meghallgatják Kohányi Ferenc színházi karmester zongorázását; élvezik a nem mindennapi talentumát, brilliáns technikáját, s megértően interpretáló érző művészi lélekről tanuskodó játékát.

UJDONSÁGOK.

Gyulafehérvár, 1912. november 3.

— **Halottak napja.** A szeretettekről való kegyeletos emlékezés napjának délutánján hűvös szél és zuhogó eső akadályozta meg a temetőink az ez alkalommal szokott képet nyújtsák. Kevés temetőlátogató, sehol semmi kegyeletos beszéd, nagy emlékünnepelez, s a szeretetnek most máskorál jóval kevesebb égő gyertyát és mécseit is korán és sietve oltotta el a zord esős őszi est.

— **Katonai előléptetések és áthelyezések.** A közös hadsereg november elsejei rendeleti közlönye helyőrségünk tisztikarában a következő változásokat hozta: Örnagygyá nevezette ki Mischinger Viktor 50. gy.-ezredbeli százados. Századossá Fünk Ottó főhadnagy, hadnagyokká Cesrényi Zoltán és Bozsik Pál, utóbbi a 23. gy.-ezredhez való áthelyezéssel. Áthelyeztettek Popovics Szilárd 50. gy.-ezredbeli százados a 30. gy.-ezredhez Bacsbe, Zucco Henrik 50. gy.-ezredbeli százados a 40. gy.-ezredhez Stolaeba, Colbazi Tivadar és Roseauer János főhadnagyok a 31. gy.-ezredhez Nagyszebenbe.

— **Küldöttség járás Budapesten.** A keddi közgyűlés végével tartott értekezletből kifolyólag csütörtökön délbén Novák Ferenc kir. tan. polgármester vezetése alatt a városi képviselőtestület tagjaiból alakult küldöttség utazott fel Budapestre, hogy a piskii műhely áthelyezésének ügyében, a kormány és az illetékes körök figyelmét mind eddig mostoha elbánásban részesült városunkra terelje. A küldöttség pénteken a miniszterelnöknel, szombaton pedig a kereskedelemügyi

miniszternél tiszteltgett, kik mindketten a kérdés jóakaratú tanulmányozását és adandó alkalommal a város kérdésének jóindulatú és méltányos figyelembe vevését helyezték kilátásba.

— **Ujencok eskütétele.** Az októberben bevonult ujencok eskütétele pénteken november elsején 9 órakor délelőtt folyt le a szokott ünnepélyes formák között. A felesketendő legénység előzőleg a részére tartott istentiszteleteken felekezetiük szerint vett részt, majd az egész helyőrség a várbeli árkász laktanya udvarán állott fel, hol a felesketendő ujencok nemzetiség szerint magyar, német és román nyelven esküdtek zuhogó esőben hűséget a király és hazának a lobogó jelében.

— **Szt. Imre ünnepély.** A helyi r. kath. főgimnázium tanártestülete és tanulóifjúsága Szt. Imrének, az ifjúság Védőszentjének tiszteletére és Gróf Majláth Gusztáv erdélyi püspök XXV. éves papságának öröndetes jubileuma alkalmából 1912. évi november hó 3-án, vasárnap délelőtt 10¹/₂ órától kezdődőleg az intézet tornacsarnokában nyilvános ünnepséget rendez. Az ünnepség műsora: 1. Nagy imakar. Éneklő a gimnázium ifjúsági vegyeskara. 2. Szepessy László: Szűz Mária szász. Szavalja: Steigerwald Árpád IV. oszt. tanuló. 3. Magyar népdal eggyeleget. (Vonós ötös). 4. Ünnepi beszédet mond Kárpiss János, gimn. igazgató. 5. Szózat a dalhoz. Éneklő a gimnázium vegyeskara. 6. Szohurek Antal: Krédo. Szavalja: Roska Jakab, VIII. oszt. tanuló. 7. Alpesi hangulat. Előadja az ifjúság zenekara. Önkéntes jótékony adományokat a gimnáziumi kápolna részre beszerezendő harmonium költségeire köszönettel fogadunk és nyilvánosan nyugtázzunk.

— **Iparos továbbképző tanfolyam.** A kereskedelemügyi miniszter és a m. kir. ipar technológia vezetősége ez év őszi és téli hónapjaiban iparos továbbképző tanfolyamot rendeznek városunkban. A tanfolyam ünnepélyes megnyitása e hó 1-én d. e. 10 órakor volt az állami iskolában. A kolozsvári kereskedelmi és iparkamra képviselőjében megjelent B a l á z s Gyula kamarai titkár a tanfolyamot megnyitva, örömeinek adott kifejezést, hogy az érdekltség nagyszámban jelentkezett a tanfolyam hallgatására. Köszönetét fejezte ki a városi tanácsnak azért, hogy a tanfolyam költségeit szíves volt magára vállalni. A városi tanács képviselőjében megjelent Dr. R o s k a Miklós polgármesterhelyettes üdvözölte a kamara képviselőjét, a tanfolyam két vezetőjét C s i b e r t i e s Imre és K i r á l y Gáspár tanárokat, nemkülönben a hallgatókat. C s i b e r t i e s Imre tanfolyamvezető tanár a tanfolyamra jelentkezett hallgatókat üdvözölte, arra kérte őket, hogy a tanfolyamot lelkiismeretes pontossággal látogassák. Délben az ünnepélyes megnyitást szűkebbkörű társas ebéd fejezte be.

— **Ismét kitüntetés érte lapunk nyomdáját** s vele városunk könyvnyomtató iparát és ismét egy nem keresett és nem várt és ép ezért jóleső kitüntetés: a közönségnek, ezuttal a közönség egy raffinált izlésű körének megtisztelő kitüntetése. Tájékoztatóul el kell mondanunk a kitüntetés eredetét. Tudvalevő, hogy a vidéken működő szintársulatok kötelezve vannak a fő városban székelő színeszgyesületnek minden előadásuk színlapját beküldeni ellenőrzés végett. Így jutott a színeszgyesület derék és általánosan kedvelt szintársulatunk: Krasznay Ernő kitűnő szintársulatának lapunk nyomdájában készült színlapjaihoz. A színeszgyesületnek feltűnt a mi színlapjaink izléses, kifejező, kiváló szakértelemmel készült szép és korrekt kiállítása, miről levél útján értesítette Krasznay Ernő színházigazgató urat, jelezvén, hogy a tetszésével találkozó színlapot mint Gyulafehérvár város fejlett nyomdaipara igazoló okmányt könyvtárába helyezi el. A midőn örömmel regisztráljuk ezen városunk könyvnyomtató iparára nézve oly sokat jelentő kitüntetést, egyben kívánjuk, hogy a már több ízben ily módon kitüntetett törekvő könyvnyomdánk találkozzék helyben is elismeréssel és kellő támogatással azok részéről, kik hivatala vannak városunk iparát előmozdítani, virágzásra emelni.

A borvizsgáló bizottság új elnöke. Alsófehérvármegye törvényhatósági bizottsága I. a v é d Jákó ny. gymnáziumi igazgatót, törvényhatósági bizottsági tagot Gyulafehérvár sz. kir. város területére 3 évi időtartamra a b o r v i z s g á l ó bizottság elnökévé megválasztotta.

— **Házasságok.** A gyulafehérvári anyakönyvi hivatal e héten a következő házasságokat hirdeti: D u r a József Gyulafehérvár — B a k a Rozália Gyulafehérvár. P e t r á s György Gyulafehérvár — M u j k a Alxandra Gyulafehérvár — Á d a m Miklós Gyulafehérvár — K r i s t á n Anna Gyulafehérvár.

— **A virilisek listájának összeállítása.** Dr. N á h á n Bernát kir. tan. mint bizottsági elnök a város részére az 1913. évi legtöbb adófizetők névjegyzékének összeállítására a határnapot a tanács-hoz nagytermébe 1911. november hó 9. napjának d. u. 3 órájára tűzte ki.

-- A városi erdő fájának újabb eladása.

A keddi közgyűlésen oly nagy recensust kellett városi faeladás ügyében újból megjelent a tanács árverési hirdetménye, mely szerint a város a leánypataki dűlőben a várostól mintegy 4 kilométer távolban jókarban tartott ut mellett fekvő 30 éves 0.8 zárlatu 1983 köbméterre becsült 27 k. hold vágásterületének tölgyfa tömegét a városháza nagytermében folyó évi n o v e m b e r h ó 5-én d. e. 10 órakor tartandó nyilvános szó és írásbeli árverésen eladja. A kikiáltási ár Dr. Adorján Samunak a közgyűlésen tett kötelező ajánlata alapján 13000 koronában állapított meg. Az újabb árverési hirdetmény az utóajánlatokat megint kizárja, de valószínű, hogy a második árlejtésnél utóajánlatra nem is lesz szükség, mert már az árlejtésen magán is az árverelők a famenyiség realis értékének megfelelő árat fogtak kínálni. A részletes feltételek a városi tanács kiadói hivatalában tudhatók meg. Bányatpenz 10%.

— **Hűtlen cseléd.** A püspöki uradalom erdészeti hivatalánál volt alkalmazásban Görög Sándor, aki a hivatal bevásárlási könyvét magánál tartotta s arra a Baumann cégtől megbízás nélkül több száz korona értékű árut vásárolt. Görög gaztetteire a Baumann cég üzletvezetője Haragai jött rá. A nyomozás folyamán a vásárolt tárgyak nagy része Sardon megkerült.

— **Uránia.** Ma vasárnap az „Éva” című a bűnös, a hűtlen és a szerelmes asszonyt tárgyazó 3 felvonásos, az Uránia színházban annak idején is nagy sikert aratott darab kerül színre, melynek keretében Ráth-Végh István 2 felvonásos, „Szerelmem és becsület” című mozi színműve is bemutatásra kerül. A zenét a cs. és kir. 50. gy.-ezred zenekara szolgáltatja.

— **Gyilkosság.** F. hó elsején városunkban borzalmas gyilkosság történt. Özv. Baja Istvánné szül. Mojsza Anika gyümölcsáros asszonyt este 11 órakor cigány-utca 44. sz. alatti lakásán egy kövel még eddig ismeretlen tettes bal halántékon ütötte, úgy, hogy a 70 éves öreg asszony rövid kislódás után meghalt. Rendőrségünk erőyes nyomozást indított, s már is nyomon van. Popa Miklós és Kukuta György helyi legények vannak a tett elkövetésével gyanúsítva, kiket a rendőrség letartóztatott, de gyanúsítottak még eddig a gyilkosságra vonatkozólag semmit be nem ismertek. Értesülésünk szerint a gyilkosság előzménye az, hogy a fentnevezett legények pár hónappal ezelőtt ittasan mentek hazafelé s ekkor a szerencsétlenül járt öreg asszony ablakát beverték, mire az a rendőrségen jelentést tett, a rendőrség pedig a tetteseket az ablak betevésére kötelezte. Ekkor Kukuta kijelentette, hogy ezért bosszúból kövel fogja agyonverni. Ugy latszik, most szavát tényleg beváltotta.

— **Pasteur-intézet Kolozsváron.** Az erdélyi vármegyék — közöttük Kolozsmegye is az utóbbi évek alatt több ízben irtak fel az országgyűléshez és alapos indokolással Kolozsváron egy Pasteur-intézet létesítését kérték. A kérés főindokál az a körülmény szolgált, hogy az erdélyi vármegyék aránytalanul nagy számban szállítják a betegeket a tőlük messze fekvő fővárosi Pasteur-intézetbe, mely tudvalevőleg egyedüli az országban s emiatt állandóan tulzsúfolt. A kormány az 1913. évre felmílliósi költséggel tervezi és ez Kolozsváron épül fel. A kolozsvári Pasteur-intézet 50 beteg számára lesz b rendezve.

— **Autó mozgalom Déván és Hunyadmegyében.** Most hogy az állam az autójáratokat Hunyadmegyében rövidesen bevezeti, érdekes terv van Déván megvalósulóban. A hunyadmegyei automobil tulajdonosok felkérésére az Erdélyi automobilforgalmi részvénytársaság (Kolozsvár) fiokot fog létesíteni Déván. Csiky Ferenc dr. a vállalat fiatal igazgatója már lentjárt Déván az érdekeltekkel az ügyet tárgyalta és rövid időn belül a részvénytársaság, mely remekül prosperál és a nagy népszerűségnek örvend egész Erdélyben, automobil javító műhelyet, alkatrész lerakatot és garázst fog Déván létesíteni tekintélyes számu munkássággal és tisztviselővel. A hunyadmegyei és szomszédmegyei autótulajdonosok nagy örömmel fogadták az erdélyi automobilforgalmi r. t. érdekes tervét, melynek megvalósulása egész bizonyos.

— **A Divat és Művészet** őszi és téli száma a folyóiratok rendes terjedelmét és kiállítását meglepően felülmúlja. Valóságos dívatművészet album, amelynél szebbet, káprázatosabbat még a külföldi dívatlapok sem produkáltak eddig. Az elegáns, izléses toalettekben pompázó hölgyeknek valóságos szépségkiállítását tartják elének a „Divat és Művészet” hasábjai. A tipografiának remekese ez az irodalmilag is magas színvonalu dívat nevű, melynek művészi illusztrációi sorába ezuttal színes képek is vannak ékelve. A Berkovits Hugó gondos és áldozatos szerkesztésében megjelenő „Divat és Művészet” e kivételesen gyönyörű száma 2 kor. 50 fill. Előfizetési ára egész évre 18 korona, felévre 10 korona. Megrendelhető minden könyvkereskedésben vagy a kiadóhivatal útján Budapest, VI., Váci u. 7.

— **Írógépek és azok kellékei. Sokszorosító és Másológépek. Amerikai iroda berendezések. Pénzszekrények, nyomtatványok. Mindennemű irodai felszerelések előnyös beszerzési forrása az Erdélyrészi Parcellázó Bank Részvénytársaság Kereskedelmi osztályánál, Marosvásárhelyt, Verbőciutca 4. sz.** Írógépcsere, javítás és kölcsönzés. Sokszorosítási és írógép munkák. Gép- és gyorsírási tanfolyamok. Vételkötelezettség nélküli bemutatás bárhol. Képviselek felvételnek.

	NYILTTÉR.	
	E rovatban közlöttékért nem vállal felelősséget a szerk.	

Med. univ.	
Dr. Daramus Gornél	
nőgyógyász, fogorvos.	
Rendel: 8-10-ig nőbetegeknek, 2-5-ig fogbetegeknek.	

Fog-Krém
KALODONT
Szájvíz

Császárfürdő Budapest. Nyári és téli gyógyhely, a magyar Irgalmasrend-tulajdona. Elsőrangú kénes hévízü gyógyfürdő; modern berendezésű gőzfürdő, kényelmes iszapfürdők, iszapborogatások, uszodák, külön hölgyek és urak részére. Török-, kő és márványfürdők; hőlég, szénsavas- és villamos-vizfürdők. A fürdők kitűnő eredménnyel használatnak főleg csúszos bántalmaknál és idegbajok ellen. Ivó kura a légzőszervek hurutos eseteiben s allésti pangásoknál. 200 kényelmes lakószoba. Szolid kezeles, jutányos árak. Gyógy- és zenedíj nincs. Prospektust ingyen és bérmentve küld:

Az igazgatóság.

Tisztítsd cipőt csak
Globin
cipőkrémmel
Mindenütt kapható.

IRODALOM.

* Az Erdélyi Oltáregyesületi Lap folyó évi november havi száma a következő érdekes tartalommal jelent meg: Isten Lelke — a vizek fölött. — Lourdesi- és wieni Eucharisztikus kongresszusi emlékeim. — A Pont titkos jegyzetei. — Halottak napja. — A „lefokozott” ünnepek. — Abból a 30 évből. — Quito Lilioma. — Ünnepi bokréta. — A tabernakulumhoz. — Ünnepi rovat. — Egyesületeink életéből. — Különfélék. — Halottjaink.

* A háború természetesen izgatja a gyermekek fantáziáját is és ép úgy érdekli őket, mint a felnőtteket s Sebők Zsigmond és Benedek Elek képes gyermeklapja, a Jó Pajtás kielégíti ezt az érdeklődésüket is: Kis Krónika aktuális rovatában képeket és rövid tudó-

sításokat közöl a harc mezejéről. A Jó Pajtás november 3-iki száma különben gazdag anyagát adja az olvasni valónak: Nagy Endre új Prutyi-meséje, Lampérth Géza verse, Dörmögő Dömötör erdélyi utazásának történetét Sebők Zsigmondtól, Gyula bácsi cikke a világító gombákról, a világ legszebb meséi rovatában egy bűbajos orosz mese (képpel), Elek nagyapó meséje, Thirring Gyuláné állatmeséje, Zsiga bácsi mókája, Szemere György regénye mind megannyi érdekessége ifjúsági irodalmunknak. A rejtvények szerkesztői üzenetek egészítik ki a számot. A Jó Pajtást a Franklin-társulat adja ki; előfizetési ára negyedévre 2 korona 50 fillér, félévre 5 korona, egész évre 10 korona. Egyes szám ára 20 fillér. Előfizetéseket elfogad és mutatványszámokat küld a „Jó Pajtás” kiadóhivatala Budapest, IV., Egyetem utca 4.

* A „Vasárnapi Ujság” november 3-iki száma számos szép aktuális képei közül kiválsanak Juszko Béla

pompás rajzai Konstantinápolyból, a néprajzi muzeum ujan berendezett részletei, régi magyar siremlékek (Divald Kornél cikkével), Buttykay Ákos új operájának, a Hamu pipőkének képei, képek Fényes Adolf kiállításáról, új művészi siremlékek, a pestvidéki versenyegylet káposztásmegyéri új versenypályája, stb. Szépirodalmi olvasmányok: Szende-Dárdai Olga regénye, Zsoldos László novelleje, Balla Ignác verse, Zoltán Vilmos fordítása Annie Vivantiól, Barrie Regénye, stb. Egyéb közlemények: Schöpflin Aladár színházi cikke s a rendes heti rovatok: Irodalom és művészet, sakkjáték stb. — A „Vasárnapi Ujság” előfizetési ára negyedévre öt korona a „Világkrónika”-val együtt hat korona. Megrendelhető a „Vasárnapi Ujság” kiadóhivatalában (Budapest, IV., Egyetem-utca 4. szám). Ugyanitt megrendelhető a „Képes Néplap”, a legolcsóbb ujság a magyar nép számára, félévre két korona 40 fillér.

Nevezetes naptárirodalmi eseményre hívjuk fel várme-
gyénk közönségének figyelmét.

A folyó év végén egy naptárvállalat első kiadványa fog
megjelenni városunkban: Gyulafehérvárt, az egész vármegyét
felölelő, a vármegye minden városát külön-külön fejezetben
ismertető, alapvető jellegénél fogva historikus tartalommal:

Alsófehérvármegyei Nagy Képes Naptár

♠ AZ 1913. ÉVRE cim alatt. ♠

Betűszerinti sorrendben: Abrudbánya, Alvinc, Balázsfalva, Gyulafehérvár, Magyarigen, Marosujvár, Nagyenyed, Topánfalva, Vizakna, Zalatna városok és a megyebeli községek szintén bő részletességgel és visszapillantással a múltba egész a jelenkori állapotig lesznek ismertetve a naptárban.

A rendes csillagaszati naptári részen kívül az országos vásárok fognak még szintén betűszerinti sorrendben közöltetni.

Ezután következnek a hirdetések. A megyében, illetve a megye minden városában létező nagyobb ipari és kereskedelmi vállalatok jelentkeztek már eddig, de a megye határain kívül is szép számmal érkeztek megbízások a naptárban való hirdetésre.

A naptárt hivatott tollú férfiak szerkesztik. Hinni lehet, hogy eme eredetiségénél fogva magában álló megyénaptárnak a haza minden részében követői akadnak rövid időn belül.

A naptár ára 1 korona lesz.

Társadalmunk bármely rétegében e naptár otthonos lesz, mert akár a gazdának, akár az iparosnak, akár uri háznak akár a polgári osztálynak kellemes, tanulságos, célszerű és hasznos olvasmányokkal fog szolgálni.

Érdeklődők forduljanak
a kiadóhivatalhoz:

Papp György könyvnyomdájához Gyulafehérvár.

Szám: 4116.—1912. tkvi.

Árverési hirdetmény kivonat.

A gyulafehérvári kir. tszék, mint tkvi hatóság Dr. Schul Győző szászvárosi ügyvéd által képviselt szászvárosi lakareképzéstár r. t. cég végrehajtónak Bacsilla Anna és Palkai Filimon Gaurany-i lakos végrehajtást szenvedő elleni ügyében a végrehajtási árverést 2200 kor. tőke, ennek 1911. évi december hó 14-ik napjatól járó 6% kamatai, 7 kor. 95 fill. árverési díj, 1/3% váltódíj, 139 kor. végrehajtási, valamint a jelenlegi 53 kor. 90 fill. és a meg felmerülő költségek kielégítése végett az 1881. 60. t. c. 144. §-a a 146. és Vhu. 24. §-a értelmében a gyulafehérvári kir. tszék tkvi hatósága területén levő s a gaurányi 8 sz. tkvben

A + 1 sor	18/1, 18/2, 19, 20 hrsz.	laház és kertre	334 K
" 3 "	130 hrszamu szántóra	egészben	67 "
" 4 "	165 "	"	94 "
" 5 "	26 2/2 "	kaszalóra	71 "
" 6 "	316 "	szántóra	53 "
" 7 "	632 "	kaszalóra	15 "
" 8 "	634, 635 "	"	49 "
" 9 "	736/4 "	"	12 "

II. A 18 sz. tkvben B1 alatti Bacsilla Anna nevén álló A + 1 sor 71/1, 71/2, hrsz. laház és kaszaló 1/3 ad részére 56 kor. 63 fill. A + 2 sor 424 hrsz. szántó 1/3 ad részére 8 kor. A + 3 sor 590 erdő 1/3 ad részére 1 K 87 fill. A + 4 sor 754 hrsz. szántó 1/3 ad rész. 1 K 87 f. III. A 754 sz. tkvben B7 alatti Palkai Filimon nevén álló A + 1 sor hrsz. szántó 2/32-ed részére 2 kor. 34 f. IV. A 153 sz. tkvben B3 alatti Palkai Filimon nevén álló A + 1 sor 139 hrsz. szántónak 1/4 ad része 199 K egyenként és összesen 964 kor. 72 fill. megállapított kikiáltás árban elrendeli.

Az árverés megtartására határidőül 1912. november hó 9-ik napjának délelőtt 9 óráját Gaurány községhezához kitűzi.

1. Ezen árverésen a fent körülírt ingatlanok a kikiáltási áron alul is eladatnak, azonban a Vhu. 21. §-a alapján azon további feltétellel, hogy a házber alá eső ingatlan az árverési hirdetményben megállapított ár fele, a többi ingatlanok pedig a kikiáltási ár kétharmadánál alacsonyabb áron az árverésen el nem adhatók.

2. Árverésen vevő bánatpénzét a Vhu. 25. §-a értelmében a vételárnak megfelelően kiegészíteni köteles. A fenti árverés a 8 sz. tkvben C2 alatti özv. Palkai Simonné javára bekobelezett elhósziglatni haszonélve zeti szolgalmi jogot nem érinti.

3. Az árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsértékének 10% át készpénzben vagy ovadekkes értékpapirokban a kiküldött kezehez letenni, vagy annak a bíróságnál bírói letétben történt előleges elhelyezéséről kiállított letéti elismervényt átszolgáltatni.

Vevő köteles a vételárát az árverés napjától számított 30 és 60 nap alatt annak az árverés napjától számított 5% kamataival együtt a gyulafehérvári kir. adóhivatalnál befizetni, a bánatpénz az utolsó részletbe fog beszámíttatni.

A kir. tszék, mint tkvi hatóság.

Gyulafehérvár, 1912. augusztus 6.-án.

Héjja s. k. tszéki bíró.

Magtárnak; fa-, mész- vagy sörraktárnak vagy nagyobb ipar telepnek :: igen megfelelő nagyterjedelmű ::

házastelek

eladó Gyulafehérvárt, Báthori-utca 4. sz. alatt. Értekezhetni e lap kiadóhivatalában.

Nagyraktár: Adolf & Alexander Jacobi, Wien VIII.

Ügyvédi vizsgára kérelmek részére kéthónapos rekaptulálók kurzus július hó 1-én kezdődik Dr. POLCZ REZSŐ ügyvéd kolozsvári intézetében. Kolozsvári jogi vizsgákra jegyzetek a szünidőre féláron kölcsönözhetnek ki.

Milliók

hasznáják

Köhögés

rekedség, katarus, elnyálkásodás, görs és számarhurut ellen a

Kaiser-féle Mell-Karamellák
a „3 fényvel”

6100

bizonyítvány, orvosok és magán-személyek tanuskodik ennek biztos hatásáról.

Kiváló kellemes és ízletes cukorkák (Bonbons).

Csomagja 20 és 40 fill., nagy csomag 60 fill.

Kapható: Frölich Oszkár és Vlad Virgil gyógyszerészeknél Gyulafehérvár.

a valódi
KAUCSUK CIPŐSAROK DOBOZA, MINŐSÉGE: ARANY

MEGJELENT

Kultura-Almanach az 1913.-ik évre,

gyönyörű kiállításban, számos műmellékletet tartalmazva, magas nyívn álló szövegrésszel. A diszes könyvből visszamaradt néhány példány, s ezeket szétszétjük a Kultura azon új előfizetői között, kik lapunkra legalább is egy fél évre előfizetnek. Kik egy egész évre előfizetnek, a Kultura Almanachon kívül díjtalanul megkapják a Kultura 1912. okt. 1-től, 1913. jan. 1-ig megjelenő összes példányokat is. A Kultura előfizetési ára: egész évre 20 K., fél évre 10 K. Kérjük az i. t. új előfizetőket, hogy megrendeléseiket minél sürgősebben eszközöljék, mert esetleges későbbi megrendeléseknél nem tudnánk eleget tenni ígérletünknek, ha már a példányok kifogytak.

Kiváló tisztelettel

A Kultura kiadóhivatala, Sopron: Röttig Gusztáv és Fia.

Wotan

Lámpa

húzott drótszállal.

TÖRNETETLEN!

Magyar

SIEMENS-SCHUCKERT-MŰVEK
Budapest, VI., Teréz-körút 36. szám.

Csödtömegeladási

hirdetmény.

Alulírott mint vb Nemes Mariska gyulafehérvári közadós csödtömeggondnoka a gyulafehérvári kir. törvényszék mint csödbíróság 9381/912. csödszamu végzése alapján ezennel közhírré teszem, hogy a csödtömeghez tartozó és a csödleltár 740—1367. t. a. felvett 1883 K 9 f. beszerzési áru 1886 K 30 f. becsértékű kézimunkák, kézimunka szövetek, zsinorok, rojtok, szallagok, csipkék, pamutok és himzőselymek f. évi november hó 9-én irodámban szabad kézből a legtöbbet ígérőnek egy tömegben eladotnak.

Gyfehérvár, 1912. nov. 2.

Dr. Cseke Vincze, ügyvéd.

Senki sem pótolhatja!

Bendalin

kályhaezüst-festéket.

Nem pattan le vörösré izzott kályháról sem hanem kihűlések után ismét szép ezüstsínyű marad. Nem robban.

Használatban rendkívül klados.

Gyulafehérvárt kapható: Schlesinger Téstvérek és Misselbacher J. B.-nél

Egyedüli gyárosok:

Georg Benda-Lutz-Werke

bronzfestékgár
Wien, Traismauer, N. Oe. Prag.

Haas Fülöp és Fiai

Szőnyeg és butorszövet gyárosok - Kolozsvár, Unió-u. 3 sz. Gyár: Sopron.

Nagy választék linoleum, viaszosvászon, szövet- és függönyök, roletták és tapétákban. Nagy raktár valódi perzsa szőnyegekben.

GRAND HOTEL ESPLANADE — NAGY I. BUDAPEST, III. ZSIGMOND UTCA 38-40. SZ.

Telefon 130-35.

a Szent Lukács- és Császár-gyógyfürdőkkel szemben. (Rózsadomb parkos tövében.)

A modern technika legújabb vívmányainak alkalmazásával teljesen újonnan épült

hat emeletes szálloda pazar fénnel berendezett **250 szobával.** Rézbutor, központi gőzfűtés, minden szobában hideg-meleg víz, villanyvilágítás, Lifték, külön olvasó-, társalgó-, írószobák stb.

Elsőrangú étterem és kávéház.

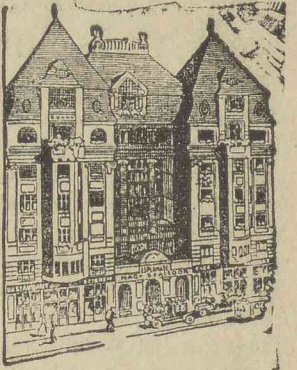
Penziorendszer is.

Kereskedelmi utazók és fürdőzőknek igen alkalmas.

A vonathoz saját autojáratok.

Villamos közlekedés minden irányában. — Mérsékelt polgári árak.

Uri és női fodrász a házban.

Szíves pártfogást kér **PALLAI MIKSA** igazgató tulajdonos.

VILLANYLÁMPÁK,

függő, fali és asztali
csillárok, fém és szén-
lábas égők, vezeték-
alkatrészek, ugyszin-
tén villanycsengők
izléses választékban
találhatók:

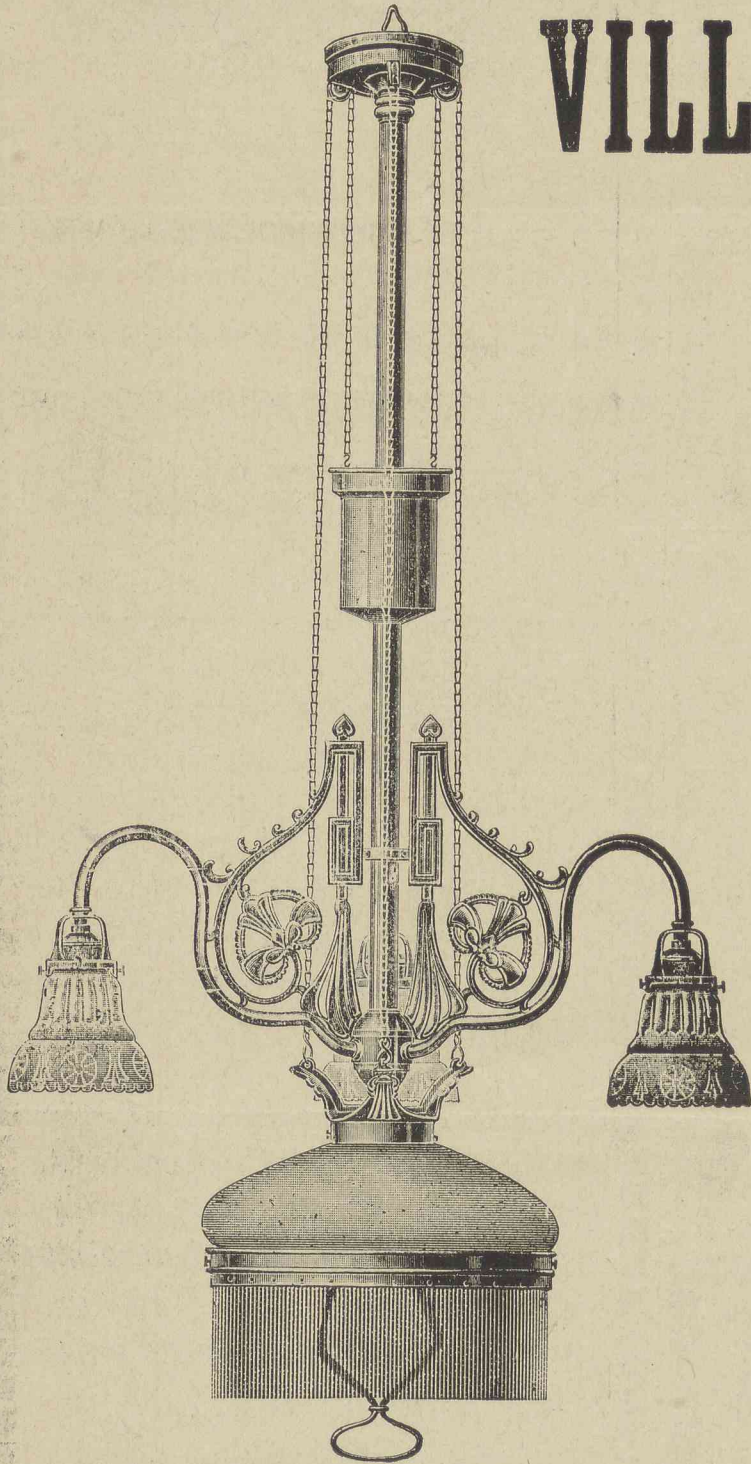
Jickeli F. Károly

vaskereskedőnél

Gyulafehérvárt,

Széchenyi-utca 13.

Képes árjegyzék bérmentve.

forduljon minden
érdeklődő, ki szult
fektet elsőrangú faj-
tisza anyagra

Gyümölcsfacsemeték
sétányfák, díszcserjék, tülevelűek, kenit-
növények, boggyógyümölcsűek stb.

Szőlőtőzények
(elsőrendű ár) európai és amerikai s'na és
gyönyörű vesszők. Ottlató d szar-
jegyzék kívánatra ingyen

FISCHER és Társa
faiskolák és szőlőtőzények

1000 és 1000

ember **Pöstyén-sósórszeszt**
áldja a mint kiváló háziszert úgy külső, mint
belső használatra. Megszüntel: fej-
fog-, gyomorfájást, csuszt, kösz-
vényt, hajhullást stb.

Főelárusító Gyulafehérváron és környékén:

VLAD VIRGIL gyógyszerész.

ÓH JAJ!

Köhögés, rekedtségés elnyalkasodás ellen
gyors és biztos hatásuk**Egger mellpasztillái**

Az elvágjat nem rontják és kitűnő ízűek.

Doboza 1 és 2 korona.**Próbadoboz 50 fillér.**Megfojt ez az átkozott
köhögés.

Kapható gyógytárakban és drogeriákban.

ÉLJEN!

Egger-mellpasztilla csak-
hamar meggyógyított!Fő- és szétküldési raktár: **Dr. EGGER LEÓ és EGGER I.** Budapest, VI., Révai-u. 12.

Kapható Gyulafehérvárt: Frölich Oszkár, Vlad Virgil, Vértés

Miklós gyógyszerházakban. **Nagyenyeden:** U. Kovács József,

Schuller Viktor gyógyszerházakban.

A Budapesti Asztalos Ipartestület védnöksége alatt álló

BUTORCSARNOK

ÉS HITELSZÖVETKEZET

az Orsz. Közp. Hitelszövetkezet tagja.

12 éve fennáll, felhívja a n. e. butorcsárni közönség figyelmét, hogy VIII.,
József-körut 28. sz. (Békkocsis-utca sarok), valamint IV., Ferenciek-
tere 1. sz. (Királyi bérpalota) újonnan átalakított helyiségekben rendezett

lakásberendezési kiállítás

megtekintésére. Raktárunk, mely a legnagyobb az országban, a legegyszerű-
sítettől a legfinomabb kivitelű, művészek által tervezett és szakképzett
által felülvizsgált butorokból áll, teljes lakásberendezéseket művészi
tervek szerint készítünk, minden darab jótállás mellett adatik el. : : :

Kitűnő minőségű és legmagasabb szilárdságu **Portland Cementet** ajánl olcsó áron a

PORTLAND-CZEMENT-gyár

Kugler és Társai

Brassóban.

Itt helyben kapható id. **Misselbacher J. B. czégnél.**

Nyomatott Papp György könyvnyomdájában Gyulafehérvárt.